

трибуна

АРСЕНАЛ

Приемник на в. "Заводска трибуна"
Издание на "Арсенал" АД

на стр. 2

Учителско
сърце пази „Арсенал“
в снимка за спомен

7 септември 2012 г. • година II • брой 38

Акценти

Тема с продължение:

ВЛЕЗЕ В СИЛА НАРЕДБАТА ЗА ПЛАТЕНО ПАРКИРАНЕ

Месец септември - гратис, но скобите остават. Общинските служители ще разясняват, няма да глобяват.

От 40 стотинки до 2 лева ще струва талонът за кратковременно паркиране в Казанлък в обособената нова, т.н.ар. „синя зона“, влязла в сила от 3-ти септември с Наредба № 30 за движението на превозните средства на територията на община Казанлък.

Тя урежда правилата за изискванията, ограниченията и забраните, свързани с движението на пътните превозни средства по улиците, площадите и пътищата на територията на общината.

С Наредбата, приета от Общинския съвет на Казанлък през юли, в града се определят общо 22 зони за кратковременно паркиране на леки автомобили и една зона за товарни автомобили. Общият брой на определените паркоместа във всички зони е близо 700. Новите места за кратковременно платено паркиране се обозначават със специални указателни табели от фирма „Трафик-Пътна сигнализация“ ЕОД. В работни дни режимът на паркиране е от 7 до 20 часа, като таксата за кратковременно паркиране остава съ-

щата, както досега - 0.40 лв. до 30 минути; 0.80 лв. - до 1 час; от 1 до 2 часа - 1.20 лв. и от 2 до 3 часа - 2 лв.

Освен на местата, където вече има поставени паркомати, до края на септември се очакват още 4 нови паркомата. Талони за паркиране ще могат да се купят от двата екипа, отговарящи за кратковременното паркиране, от РЕП-овете, от Центъра за информация и услуги на гражданите в централната сграда на Община Казанлък, както и от някои търговски обекти, с които в момента се водят разговори, съобщиха от Община Казанлък.

В определените за паркиране нови близо 700 места има специално обособени места за паркиране на автомобили на хора със специфични физически потребности, с намалена работоспособност на 50% и повече от 50%, като най-голям брой такива места ще са край сгради за лечебни, социални и други рехабилитационни дейности. За целта притежателите на такива автомобили ще трябва да си извадят от Община Казанлък специални винетни пропуски.

Продължава на стр. 4

В БРОЯ ЧЕТЕТЕ:

на стр. 3

Адвокат Гърдева: В „Арсенал“
ръководство и синдикати
вървят ръка за ръка

на стр. 5

Арсеналски татко
тръпне с първолак

на стр. 6 - 7

Проф. Генчо Начев:
Правенето на добро пази
от болести и нещастия

АНСАМБЪЛЪТ НА „АРСЕНАЛ“ ПАК В ЯПОНИЯ

За Страната на изгряващото слънце заминават и кметът Стоянова, и Царица Роза 2012

ТАНЦОВ АНСАМБЪЛ
•АРСЕНАЛ•

Танцовият ансамбъл на „Арсенал“ АД с ръководител Христо Стоянов заминава за Япония за участие в 12-я Фестивал на българския фолклор в Мунаката. Дните на България там се провеждат от 2000-та година, винаги с участието на арсеналските танцьори. Тази година фестивалът се провежда от 11-ти до 28-ми септември. Арсаналци ще поднесат на японската публика 25 концерта в огромните 8-хилядни зали на Мунаката, Фукуока и цялата префектура Нагасаки. Организацията и мястото на концертите са изцяло подгответи от японската страна, ще има и концерти на открито в японски паркове, места за отдих, училища и университети, съобщи за „Трибуна Арсенал“ художественият ръководител и директор на Дома на културата на „Арсенал“ Христо Стоянов. Финансирането на проявите е изцяло осигурено от японската фирма „Саникс“, която подкрепя турнето на 23-мата танцьори. За Япония с арсеналци лети и кметът Галина Стоянова, както и Царица Роза 2012 - Нели Славова.

Диана Нейчева

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов,
Цветан Шиков, Добрин Драгнев.

Редакция: Деляна Бобева - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Рашкова,
Първолета Петкова, Мария Пискова, Миран Маденджиян, Венко Юнаков.
Със съдействието на КНСБ и КТ "Подкрепа" в "Арсенал" АД.

9

НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ РУСОФИЛИ
ОБЩИНА КАЗАНЛЪК
КООРДИНАЦИОНЕН СЪВЕТ БЪЛГАРИЯ - РУСИЯ
ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ

ПОКАНА

НАЦИОНАЛЕН СЪБОР НА
ПРИЯТЕЛИТЕ НА РУСИЯ

8 септември 2012 г.

язовир КОПРИНКА
край КАЗАНЛЪК

Заедно
с Русия
и през
21 век

www.rusofili.eu

УЧИТЕЛСКО СЪРЦЕ ПАЗИ „АРСЕНАЛ“ В СНИМКА ЗА СПОМЕН

Първоначално арсеналското училище, което подготвя работници за десетките производства на оръжейницата, е със статут на ПТУ. ПТУ-тата, както знаят около и над 50-годишните днес, са професионални училища, които навремето заводите поддържат. Най-напред училището се помещавало в корпусите на НИТИ, после се премества в собствената си сграда - на крачка от северния портал. Където си стои и днес. Но вече - без ученици, констатира със жалост някогашната преподавателка по машинно чертане, технология на металите, обща и специална технология, че и практика. Създадено, за да учи младите хора на занаят, училището издава кадри, готови за производството. Момчетата и момичетата, по методиката от близкото минало, прекарват почти еднакво време зад чина в класната стая и по машините в учебните работилници и цеховете на „Арсенал“. Стотици деца в 8 паралелки годишно идвали тук, за да станат бъдещи арсеналци. „Имахме паралелки от буква „а“ до буква „ж“, с горда усмивка си спомня Царева времето, когато имало по 44 ученици в клас. Тя проходила в професията заедно със съпруга си - Димо Царев, отлично познат на стотици оръжейници като преподавател по „Машинни елементи“ и „Курсов проект“ в Механотехникума в Казанлък. Двамата се запознали в София, където учат, а после посвещават професионалния си живот на машиностроенето и педагогиката. За Царева, възпитаниците на арсеналското училище, което по-късно става СПТУ по машиностроение към ОЗ „Фридрих Енгелс“, днешният „Арсенал“, винаги са си оставали деца. Тя и днес казва: „Много добри бяха децата, много работливи.“ Казва го с обич и подчертава, че винаги си е обичала и извън класната работа, защото: „Много е лесно само да си изпееш урока и да си ходиш“. Тя не го е правила никога. В спомените от работата си в арсеналското училище Царева сякаш няма лоши следи от непослушни ученици. Или - просто приема младежките буйства на „децата“ с усмивка. Тя се смее на белите от нова време, най-любими на учениците в месеците на прословутите ученически бригади. Задължителните трудодни, които младежите през социализма даваха по два месеца - лете и есен по българските полета, наистина са оставили у всеки тогавашен ученик и студент безценни спомени. А също - и за учителите. През учебно време учителите не просто преподавали в клас, попълвали бележници, дневници и разпределения, заседавали на

съвети до тъмно, но и вечер - обикаляли по къщите и квартиите на децата да проверяват дисциплината извън училище, битовите условия и психоклиматата в семейството. Нещо повече - учителите вечер следели има ли посещения по заведения, където присъствието на ученици бе забранено. Истински забранено, не като днес. По онова време, когато нарушителите се крият под масите, щом усетят учителски крак в кафенето, истинските купони стават по къщите и особено - по квартири. Най-вече - по бригадите из селата. Казанлъшкото СПТУ по машиностроение обиколило цяла Чирпанска България за беритба на грозде и памук. Царева още си спомня как с успешен педагогически прийом /защото/ наказанието

Учителят бе на голяма почит.

Това е истинската разлика от положението на преподавателя днес и преди, категорична е Царева. Макар и да не е учителствала в новото време, тя споделя впечатления с днешни колеги и е изумена от това, което се случва в българското училище, където нито децата се учат на занаят както трябва, нито се възпитават, нито учителите се уважават..., изобщо - нищо не е наред. А навремето - децата си сваляли шапките пред нея. Когато постъпила в училище през 1960-та, учениците още носели фуражки по главите, освен униформите. „Цяла година учителят по физическо ги учеше как да свалят шапка...“, помни Царева, която

випуска. Тия ученици, някои от които вече се пенсионират в „Арсенал“, още преди да вземат диплома, ставали специалисти, разказва учителката по професия. Постиженията говорят сами.

40 бормашини годишно произвеждали арсеналските ученици.

Продукцията на учениците била търсена от машиностроителните предприятия в цяла България, които „гладуват“ за резервни части. „Голямо производство беше!“, казва Царева, за която е важно, че за труда си децата получавали и премии - по 80-100 лева годишно. Най-голямата „премия“, обаче, си остава осигурената работа, която навремето дипломата гарантираше. Освен с диплома и свидетел

Учител от времето, когато класният бе всичко, особено за децата по квартири в чужди градове, Царева организира и екскурзии. Една от тях съвпаднала с голямото събитие на 80-те: „Съмъртта на съветския водач Леонид Брежnev, за когото никой не вярваше, че може да умре. Тия дни цяла България по-търнала в траур, обаче учениците на Царева били на екскурзия и дръзвали да се повеселят. Което за малко да им създаде огромни проблеми. От което другарката Царева успяла да ги оттърве. Усмивката на Мария Царева, която е запечатана в черно-бялата снимка над телевизора с III „б“ курс, очевидно е отваряла врати. Тя прави и днес: вие питки и баници за почерпка на десетината съседи от седянката, където всяка лятна вечер се събират за раздумка на пейката, майсторски направена от сина - полковник Христо Царев. Той за малко мината есен да спечели изборите за кмет на Енина..., а сега е в Англия. Баници, мусака и още любими родни гозби Мария спряла и за приятелите американци - доброволци от САЩ, които посрещат най-скъпите си гости с вкусотиите на Мария. Царева шест години посреща и изпраща гости в пенсионерския клуб на Енина, който председателства от 2004-та до 2010-та. А енинският клуб не е за подценяване. Тук се организират лекции, спъвки, екскурзии, празници... Празниците не спират и в дома на Мария. Осемте внуци - деца на Христо и Стефка, не спират да идват в къщата с чимширения двор, подреждан от баба.

Не спират да идват внуци - някои - даже от чужбина, някои - вече и със свои деца. И неизменно се снимат за спомен. Снимки от сватби, рождения дни, балове, другарски срещи и семейни юбилеи са изпълнили повече от 10 албума обични спомени. Но само една е окачена по-високо от новините и тв-сериалите - „Класната с децата от арсеналското училище“. Мария поглежда постоянно към нея и в рекламните паузи между образите на Инджи и Мехмед, любими на всеки роден пенсионер, и докато спира бодването с куката за плетене в уникалните възглавнички, терлички, детски палтенца, чердженца, сувенирчета и прочие - само нейни майсторълци, с които истински се гордее. Защото са нейни и защото са красиви. И защото обича да ги подарява, за да радва другите.

Все същата радост, която светва насъкоро в очите между другарката Царева и онзи, вече 50-годишен, ученик пред арсеналска пенсия, който в случайна среща на казанлъшкия пазар я спира, за да й целуне ръка.

„Какви екскурзии правехме!“

Тридесетина младоци в ученически униформи, вперили устремен поглед в бъдещето, старално подредени в черно-бялата снимка за спомен - и непременно - с класната в средата... Всеки абитетуиент от втората половина на 20-ти век пази в албума си нещо такова. В албума си. Обаче една различна класна - другарката Мария Царева, която кътъ безброй албуми, изважда „пред скоби“ в уравнението на живота си професията на учител и затова с младежите с фуражките от III „б“ курс тя всеки ден си казва и „Добро утро!“, и „Лека нощ!“. Просто - голямата снимка в поставка, изработена по идея на класната в часовете по технически предмети, никога не е прибирана в албума между стените на спомените. Тя е подредена на видно място в дневната на къщата с чимширения двор в Енина. Над телевизора. Учителството за Царева си остава водещата новина в живота, вече близо 25 години след излизането в пенсия. Може би, защото е била учител не другаде, а в професионалното училище на „Арсенал“.

трябва да съответства на провинието! успяла да спаси от наказание и изключване няколко провинили се с буйства в квартирана младежи.

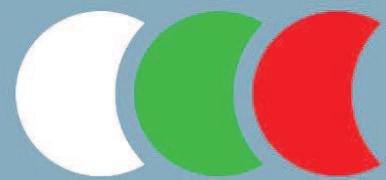
Просто предложила да заменят отстраняването от училище с труд на полето. Обещала спасение от изключването, осигурила тендърера с кюфтета за стимул и така успяла да „запали“ нарушителите да преизпълнят нормите с радост, че излезли и първенци в социалистическо съревнование. За което децата получили награда от шефа на селската кооперация. Той дошъл направо в Казанлък след месец, за да връчи подарък - грамофон, с който класът дълго организирал „забави“...

има зад гърба си цели 13 випуска професионални арсеналски машиностроители. Противно на разпространеното мнение, че в арсеналското училище идвали слабациите, Царева помни друго от времето на директора Злати Златев: даже деца с пълно шест диплома са учили тук. Толкова голям бил напливът за училищата, че и в СПТУ-то идвали отличници. Някои от тях станали инженери, един - шампион по борба, но мнозинството - отлични арсеналци: стругари, фрезисти, монтьори, леяри, шлосери... Повечето от тях завършвали допълнително и Механотехникума. Много и днес помнят другарката Царева. И я спират по улиците, канят я на срещи на

телство за професионални умения, арсеналският абитетуиент излизал от СПТУ-то с осигурена работа в оръжейницата. Веднага го пращали на работа и дори някои се сърдели, че не могат да идат на море след завършването. „Създавахме добри майстори“ - това е обяснението на Мария Царева. За подготовката принос имали добрите условия на обучение: оборудвани кабинети с технически средства, осигурени от самото арсеналско производство, работни места по цеховете... И - „Топло навсякъде!“. Топлят и спомените за часовете с децата извън училище:

Диана Нейчева

www.experti-kazanlak.com

ЕКСПЕРТИ ЗА КАЗАНЛЪК

Адвокат Гърдева:

В „АРСЕНАЛ“ РЪКОВОДСТВО И СИНДИКАТИ ВЪРВЯТ РЪКА ЗА РЪКА

Адвокат Диана Гърдева все грижи за правната помощ на „Арсенал“ АД вече година. Противно на очакванията, макар и наета от ръководството, адвокат Гърдева при възникването на казуси от трудовото право еднакво добре се стреми да защити не само интересите на собствениците, но и правата на работниците и служителите в казанлъшката оръжейница. Тук това далеч не е невъзможно, защото, поемайки правната помощ в „Арсенал“, адвокат Гърдева установила, че синдикати и ръководство вървят ръка за ръка в много отношения. „В „Арсенал“ има нормален диалог между работодател и синдикати. На синдикални форуми двете страни откровено и без страх споделят проблемите и се опитват съвместно да ги решават“, са впечатленията на специалиста по трудово право Диана Гърдева. Тя е един от първите юристи в новото време на прехода, който се наема да се занимава с трудово право още през 1998-ма година, когато консултира членове на КНСБ. Трудовото право не е толкова привлекателно за юристите, защото хонорарите, особено преди години, бяха далеч по-малки от останалите сфери на правото, казусите са специфични, обяснява дефицита на специалисти по трудово право Гърдева. Макар днес тя да води и други дела, не може да отказва на никого, щом я потърсят за консултации. Няма табела на вратата, но хората я намират сами. Отворена е да даде съвет на всеки и, както сама споделя, това дори вече почва да се превръща в проблем, защото времето все по-малко достига.

Най-често в последните месеци казусите, които решават специалистите по трудово право, са свързани с търсene правата на работника и служителя заради неизплатени заплати в продължение на много време. Има дори случаи на 9-месечни закъснения на заплати, което, очевидно, е знак за кризата, коментира Гърдева. Тя си спомня добре кризисните години около 1995-1998-ма, когато също е имало много такива дела, както сега – за искане на закъснели заплати. В

„Арсенал“, обаче, подобни проблеми няма, коментира адвокат Гърдева. Като голямо предприятие, „Арсенал“ не може да си позволи забава на заплатите, нито пък – неизплащане на осигуровки и болнични, както това става в малките фир-

„Арсенал“ сега не е това, което бе през 2004-та

Такива са впечатленията на адвокат Гърдева, която намира нещата тук в отношението към наемния труд подредени. Все пак, когато

предприятието. Не е логично хора, които не си вършат работата, да стоят само защото имат някаква закрила, разсъждава юристът. Такива случаи – на липса на достатъчно отговорност към работата, се намират и в „Арсенал“ и това е проблем,

което в „Арсенал“ е закон. Тук, противно на случващото се на други места, освободените работници с приближаващо пенсиониране, след като се регистрират на борсата, после, връщайки се на работа, не губят право да получат б-те си брутни заплати за дългогодишна работа в „Арсенал“. Ръководството не е задължено да осигурява тези средства при условие, че работникът е съкратен и е с прекъснат стаж в предприятието, но това се прави заради уважението към труда на хората, отдали целия си живот на „Арсенал“, обяснява адвокат Диана Гърдева.

При налагашите се съкращения тя оглежда лично и подробно трудовото досие на всеки засегнат – човек по човек и договор по договор и не се допуска да бъдат пренебрегвани случаите на закрила при уволнение, както и да бъдат пренебрегнати някои други права на освободените от работа. На тези хора „Арсенал“ гледа като на свои бъдещи работници отново, защото в случаи на спечелени нови поръчки те се връщат в оръжейницата. Задължително се прави и съвместен подбор в договаряне със синдикатите от КНСБ и КТ „Подкрепа“.

Кодексът на труда се спазва абсолютно

Това се прави, макар, според адвокат Гърдева, някои от промените в последните години да звучат неargumentировано – като случаите с освобождаването на работещи пенсионери по искане на работодателя, където има промяна в чл.328 т.10 от КТ, който вече ограничава правата на работодателя за сметка на работещия пенсионер.

Повечето промени през последните години в Кодекса на труда, обаче, според адвокат Гърдева, са в полза на работодателя. Така е и с подбора при уволнение, който някои работодатели си спестяват. В „Арсенал“, обаче, това се прави задължително – при всяко освобождаване от работа в случаите на големи съкращения. А това запазва в по-голяма степен правата на напускащите работници и служители, пояснява адвокат Диана Гърдева.

Диана Нейчева

Юрист. От март миналата година обслужва по правни въпроси и консултации колективът и ръководството на „Арсенал“.

Завършила е право и администрация във Варненския свободен университет „Черноморец Храбър“. Преди това има диплом по държавно управление и администрация от Колежа към Стопанска академия в Свищов. 15 години е работила и като учител по история и музика.

От 15 години е юрист на свободна практика, специализира в областта на трудовото право.

Била е зам. председател на Общинската избирателна комисия в Казанлък, през 1999-2003 година. Омъжена, с две деца, син и дъщеря - също юрист.

Има две внучета - на 1 и на 5 години.

Денят й е пълен със срещи. Единственото, за което съжалява е, че няма време за волейбола, който обича от дете, трудно намира време и за книги - втората й страсть в малкото свободно време.

Сред колегите си минава за безспорен капацитет в областта на трудовото право.

За приятелите е човек с ясно изразена гражданска позиция, честна и принципна. Не прави компромиси със съвестта си.

ми – едноличните търговци и малките ООД-та. Тук нещата са законово и добре уредени, въпреки, че кризата се усеща в други измерения – като наложилото се в началото на годината съкращение на повече от 1000 души от персонала и мерките, които сега се взимат от ръководството заради липсата на достатъчно поръчки.

няма поръчки и няма работа, няма как да бъдат осигурени доходи на заетите, опитва се да обяснява това на хората и Гърдева в сегашната ситуация на криза. В същото време тя е категорична, че вече е време работникът и служителят в България да се научат, че когато не си върши работата, няма как да иска да продължи да остане в

по който се работи, научаваме от разговора с обслужващия правната помощ на дружеството.

Гърдева е доволна, че при наложилото се съкращение на персонала през тази година процедурата е минала по правилата и затова няма дела за незаконно уволнение. Направената оптимизация на персонала е консултирана със синдикатите,

Тема с продължение:

...ПЛАТЕНО ПАРКИРАНЕ

От близо 700-те места за служебно ползване срещу платен годишен абонамент от 360 лева, са предназначени 30% от паркоместата. Местата за служебен абонамент ще бъдат отбелязани с табели по утвърден образец.

Новата Наредба № 30 въвежда и регламент за преференциално паркиране на автомобили на граждани, живеещи по постоянен или настоящ адрес в зоните, където е въведен режим на кратковременно паркиране. Правото за преференциално паркиране се предоставя за 1 автомобил на жилище, при условие, че няма гараж или място за паркиране. Тези граждани също ще получават пропуск за преференциално паркиране, като заплатят само цената за изработката му, която ще е равна на стойността за изработка на пропуска и максимум 20% надценка.

Със Заповед на кмета на община Казанлък от 29-ти август са одобрени образците на документите, които трябва да подадат всички желаещи да получат пропуски за преференциално паркиране. Информация за това се предоставя в деловодството в централната сграда на Общината, там се подават и документите.

Важно е да се отбележи, че издадените пропуски на граждани за преференциално паркиране не им гарантират запазено място за паркиране, а само им дават право да паркират на тези места, без таксуване. За останалите случаи на преференциално паркиране - за служебен абонамент, за живеещите по постоянен или настоящ адрес и за хората с увреждания се изисква, освен останалите документи, и служебна бележка за липса на задължения към Община

Казанлък.

С цел разясняване на новата наредба за паркиране през целия месец септември се въвежда гратисен период и на практика новите разпореди на наредбата няма да действат. През това време екипите на Община Казанлък ще разясняват въведеното по този начин паркиране в града, без да налагат глоби.

Скоби за блокиране на колело на неправилно паркираните автомобили ще бъдат поставяни. Няма да отпадне и таксата за престой. Разликата е, че в гратисния период водачите няма да бъдат глобявани за поставена скоба на автомобила, който са паркирали неправилно.

След 30-ти септември глобата за поставена скоба остава същата, както досега - 10 лв.

Деляна Василева

Иди и виж

МЕКАТА НА КИНОТО ИДВА В СТАРА ЗАГОРА

Най-големият МОЛ на територията на областите Стара Загора, Сливен, Хасково и Ямбол ще домакинства уникална изложба, която представя част от тайните на Меката на киното.

Изложбата Hollywood in Galleria ще покаже и поредица от скици, пресъздаващи сценарии, ще покаже на любопитните посетители на най-големия търговски център в региона всяка стъпка от създаването им, а статуи на героите в истински размери ще създават усещането, че посетителите са част от мистерията на филмите.

Гостите ще видят и един от най-запомнящите се персонажи на фантастичното кино - огромна диограма /макетна инсталация/ на страховитата крачеща кантонерка от „Империята отвръща на удара“. Тук ще са и оригиналните костюми, използвани в „Хрониките на Ридик“, „Гла-

диатор“, „Хрониките на Нарния“, „Индиана Джонс“. Ще липсва само емблематичният камшик на главния герой, продаден преди месец на търг в Лос Анжелес за 31 250 долара.

Специална Оръжейна ще показва мечове, щитове, ножове и дори пушката на Никълас Кейдж от „Призрачен ездач“.

За всички посетители на уникалната и единствена по рода си експозиция организаторите са предвидели поредица от възможности за директен досег с магията на киното: всеки ще може да се докосне до тях и да размаха мечовете на супер-героите от култовите продукции и да се почувства като тях. Допълнителен бонус за посетителите ще е възможността да се снимат с оригиналните облекла и снаряженията на любимите си филмови герои.

Входът за експозицията в МОЛ Галерия - Стара Загора ще е 1 лев, а срещу закупен билет от 5 лева всеки от посетителите в дните на холивудската изложба ще може да се възползва целодневно от филмите в Cinema City.

Изложбата Hollywood in Galleria в МОЛ Галерия Стара Загора е прекрасен и вълнуващ подарък за всеки любител на световната фантастика и приключенско кино, както и прекрасен подарък за началото на новата учебна година.

НА МОРЕ ПРЕЗ СЕПТЕМВРИ
Свободни стаи и възможности за почивка на базата на "Арсенал" в гр. Несебър

От 13 септември

Цени за работещи и не работещи в "Арсенал" АД - 23 лева на ден
Деца до 2 години - безплатно /без легло и храна/
За повече информация, справки и записвания - Синдикален комитет на КНСБ "Арсенал" АД и по заводи.
тел: 0431/ 62 207
Рецепция х-л „Арсенал“ - тел: 0554/ 43 445
GSM: 0888 58 26 73

ПОКАНА

Организационният комитет кани всички желаещи да вземат участие в традиционната среща на основателите и работещите в Завод 5 - „Арсенал“ АД, която ще се проведе на 6-ти септември в 12,30 ч. в ресторант „Капитал“ в Казанлък.

За повече информация и записвания – телефони:
0896 665 309 и 04326/ 23 46

Спорт

СВИРЯТ ПЪРВИ СБОР ЗА МАЛКИТЕ ФУТБОЛИСТИ

Събират нови попълнения за Детско-юношеската футболна школа на ФК „Арсенал 2000“. Новите попълнения са родени в периода 2003-2004-та година, съобщи старши-тренорът на школата Станислав Пехливанов - Джони.

Първата тренировка на най-малките ще е на 10-ти септември от 10 часа на фирмения стадион „Арсенал“.

Очаква се бъдещите футболисти да са с нов наставник, който да поеме първоначалното им обучение.

Все още не е ясен графикът на Регионалното футболно първенство за деца и юноши по футбол, на което арсеналските надежди, направили своя футболен прощъпулник миналата година, ще могат да демонстрират наученото.

Със сигурност, обаче, те ще са сред акцентите в предстоящите спортни изяви, посветени на фирмения празник на „Арсенал“, който тази година ще е на 5-ти октомври.

Деляна Бобева

АРСЕНАЛСКИ ТАТКО ТРЪПНЕ С ПЪРВОЛАК

Почти седемгодишната Влада се готви за първия си учебен ден с грижите на таткото - арсеналец Иван Здравков.

Влада ще тръгне с букет в ръка за първия си учебен ден - тази година - 17-ти септември, Денят на Вярата, Надеждата и Любовта. Вече десетина дни Иван и чаровната му щерка Влада обикалят ръка за ръка книжарници и магазини в подготовката за училище.

Подготовката разделят така: с мама купуват тетрадките, флумастрите и пособията, с тати - раничката, спортния комплект, дрешки и обувки.

Влада вече знае, че „В училище ще учим“, познава всички букви от азбуката, може да

смята до 90! - защото са го учили в подготвителната група на детската градина. Повече от всичко, обаче, малката тъмноока красавица може да рисува. Няма как да не е така - освен, че тати се занимава и с УЕБ-дизайн, мама Албена е истинска художничка. Малката Влада сама си казва, че има вече две награди от конкурси за детски рисунки - медали от „Малките нашиенци“ в тазгодишните Чудомирови празници и от рисувателната надпревара в Празника на розата. Влада вече посещава и школа по рисуване - тази на Катя Зографова. От тази година ще я водят и на плуване. Обича и компютърните игри: „Тати направи та-кава“.

Сега, обаче, най-важното за Влада е праз-

изписва православните параклиси в село Асен, в Старозагорската Митрополия, Свиленград. Нейна е и реставрацията в последните години на стенописи и иконостаса в казанлъшката църква „Свети Йоан Предтеча“, изрисува и десетки икони. Родителите не живеят заедно, но с общи грижи подготвят първолака и заедно ще изпратят Влада на училище в първия учебен ден.

никът на 17-ти септември. За да са абсолютно готови за него, с тати обикалят книжарници и магазини по списък, даден от училище: тефтерче за връзка с родителите; тефтерче за училище; гumenки, тениски... Подготовката за училище е сериозен ангажимент за родители с доходи от заплати, показали обиколките.

Анцуг за физическо се намира за по 50 лв., обувчици - за по 20-30 лв., роклята за празника може да стигне и няколко пъти по толкова. Влада още не е избрала тоалета, но със сигурност предпочита розово и лилаво - като повечето малки госпожици. За обувките е вече сигурна, че ще бъдат в лилаво.

Влада е избрала и розова раничка

Розовата раничка с феята Стела, която в анимационните филми се бори с вешниците, струва към 50 лв. Иван е предпочел анатомичен модел - да се пази от изкривяване гръбчето на миниатюрната първокласничка. Влада не може да си носи раничката сама: „Сега я носи тати“. Иван е доволен, че няма поне да се размъкват учебници от върши до училище, защото първокласниците вече ползват два комплекта: един в класната стая и един - у дома. Дни преди началото на учебната година, засега, Влада вади от раничката - плюшена играчка! И цветни пастели...

Иван е арсеналец – уж като всички, но не съвсем. Учи автоматика в Габрово, но по-интересното е, че в неговите ръце „проплака“ първият брой на „Трибуна Арсенал“, технически изработен от оператора на машини с ЦПУ в цех 400 на завод 1 Иван Здравков. Иначе - човек с много хобита, както сам се шегува, когато говори за близостта си с медиите и УЕБ-дизайна. Иван е извадил от печат десетки броеве на общинския вестник „Искра“, две книги - реклами на „Искра“ - „По Съргалото“ през 2009-та, за 85-тата годишнина на изданието, и поетичния сборник на Кънчо Стоянов. Той е автор на дизайна и техническата разработка на десетки сайтове, сред които се откроява информационният казанлъшки сайт „5 минути“, на който Иван е основател. Майката на Влада - Албена, е професионален художник - зограф. Тя

изписва православните параклиси в село Асен, в Старозагорската Митрополия, Свиленград. Нейна е и реставрацията в последните години на стенописи и иконостаса в казанлъшката църква „Свети Йоан Предтеча“, изрисува и десетки икони. Родителите не живеят заедно, но с общи грижи подготвят първолака и заедно ще изпратят Влада на училище в първия учебен ден.

За бъдещата първокласничка е важно, че в училище тя ще има и приятели от детската градина - още три момиченца от ЦДГ „Здравец“.

Букетът с цветя в първия учебен ден Влада ще даде на госпожата, която ще я посрещне в ОУ „Кулата“ - г-жа Келчева /малката още се колебае с името.../. Родителите са избрали училището, защото не е голямо и е по-безопасно за детето, а и защото малкото деца позволяват към всяко от тях да има повече внимание. На 17-ти септември Влада ще бъде изпратена в шумния празничен двор на училището от всички близки и на двете семейства - на мама и тати.

Влада още не знае каква иска да стане

Баща ѝ си мечтае тя да се занимава с нещо, близко до компютрите или до хуманитарната област, но не му се ще да става художник, макар да има дадености за това. Каквото и да избере после малката Влада, родителите вярват, че ще успее. Не само защото първият ѝ учебен ден е Денят на Вярата, Надеждата и Любовта. Тайната на идването на бял свят на Влада се крие в едно богоугодно дело: след като месеци чакали вест за първа ражба, чудото става именно в дните, когато Албена изографисва целия параклис на казанлъшката болница - всеотдайно, с много сърце и съвсем безвъзмездно в студа на зимата на 2004-та... Чудесата се случват. С вяра, надежда и любов.

Диана Нейчева

Новини от района

От този месец на принципа на кетъринг ще се изхранват децата в детските заведения и настанените в социалните домове на територията на община Казанлък.

Доставчиците на готова храна ще са две казанлъшки фирми: „Йоги 5“ ООД, спечелила обществената поръчка за детските заведения - детски ясли, детските градини, обединени детските заведения, и фирма „Янко Мермеклиев“ ЕТ, спечелила обществената поръчка за домовете за стари хора на територията на Община Казанлък.

В задълженията им влиза: всяка партида да бъде придружена от документ, удостоверяващ на-

именованието на доставяната стока, час на производство, количество, номер на транспортното средство, срок на тройност и температура на съхранение. При транспортиране на храните ще се спазват хигиенните изисквания на Наредба № 5/25.05.2006 г.

Изготвянето на менютата ще е съгласно Закона за храните и действащите към момента законови и подзаконови актове. От Общината са категорични, че стриктно ще се спазват Наредба № 9 от миналата година - за специфичните изисквания към безопасността и качеството на храните, предлагани в детските заведения и училищата.

Оптимизация на разходите и строг контрол на качеството на продуктите са другите ползи от новото начинание.

Засега не е ясно дали новият начин на хранене ще доведе до промени в месечните такси, заплащани от родителите за детските заведения.

Кетъринг:

1. Вид услуга - приготвяне, доставяне на храни на адрес по заявка.
2. Организиране на партита и тържества.

Хроника

Реставрация на уникален нагръдник от тракийската гробница Оструша край Казанлък показва за пръв път в съвсем нова експозиция казанлъшкият исторически музей в изложба, открита по време на Дните на тракийските царе, провели се в края на август. Запазените части от нагръдника са с уникална сребърна изработка със златно покритие, изключително фино изработени от древните майстори. В експозицията са подредени още цветните стъклени пулчета и бронзови зарчета с истински точки по стените от гробницата на Севт Трети - Голяма Косматка край Шипка.

Изложбата от уникални непоказвани находки, реставрирани

по проект „Опазване и подобряване на Античния фонд на Исторически музей „Искра“ - Казанлък“ в сътрудничество на музея с Американския научен център - София и Фондация „Америка за България“, може да се види до края на месец септември в залата за временни експозиции на музея.

15 хиляди лева са платени от дарителите за реставрацията на десетки антични находки, подбрани във фонда на казанлъшкия музей от археолога Меглена Първин, уредник Отдел „Археология и Античност“.

Елегантна чаша от светлозелено стъкло - модиолус са възстановили още реставраторите. В изложбата са и, както десетки антични монети отпреди Христа, така и римско централно и провинциално монето-сечене, в т.ч. с изображението на Александър Македонски. Сред експонатите са още метален щит от разкопки край Тулово през 60-те години на 20-ти век, рядко срещани във вътрешността на страната първи образци на паричните знаци - т.нр. „стрели-пари“ - предшественици на монетните форми на разменното средство.

Първият етап от проекта, който приключи преди половина година, осигури изцяло нов вид на античното фондохранилище на казанлъшкия музей. То вече е с нови стелажи и кутии за съхранение на артефактите, ново осветление и нова подова настилка.

ТА

Проф. Генчо Начев:

ПРАВЕНЕТО НА ДОБРО ПАЗИ ОТ БОЛЕСТИ И НЕЩАСТИЯ

Здравеопазването у нас не е приоритет. И да слезе някой с ореол на главата, не може да го оправи, ако няма желание.

- Проф. Начев, за всичките тези години лекарска практика колко сърца сте държали в ръцете си?
- За всичките тези години,

мат достатъчно пари за лечение или има друга причина?

- Това е заради лоша здравна култура. Тук не става

значение. Възможностите за спорт и практикуването му също са важни. Тук не говоря за професионален спорт, а за активно движение.

- В този смисъл има ли нужда от конкретна държавна политика срещу бума в сърдечно-съдовите заболявания? Някаква конкретна профилактика...

- Трябва да се знае, че профилактиката е функция единствено на държавата. Тя не е функция на лекарите, не може да се иска от тях това. Лекарите могат да бъдат консултанти, не може да се иска те да правят профилактика, това е работа на държавата. Лекарите могат да са експерти, които при поискване от държавата да дават мнение какво трябва да се направи, за да се осигури профилактика на населението. В цял свят профилактиката е държавна политика.

- Има ли реално в България такава профилактика?

- Не.

- Няма, защото какво: пак опирате до пари или е необходима воля?

- Опирате на първо място до това, че здравеопазването не е приоритет в България. Доказателство за това е фактът, че в националната програма 20/20 здравепазването не фигурира като

налите европейски страни - само 4% от БВП отиват за здраве. Това е въпрос на приоритет! България е бедна страна, нисък е БВП. Не я сравнявам с Швейцария, примерно, където парите за здравеопазване са равни на целия БВП на България. В една Швейцария, например, 11% от целия БВП се разпределя за здравеопазване. Така че - не може да се иска с тези пари да имаме добро здравеопазване. Дори си мисля, че това здравеопазване, което имаме, е много, много по-добро от реалните пари, които се отделят за здравеопазване.

- Мит ли е, че виаграта убива? Има информация, че тя всъщност се използва за профилактика и то именно в сърдечно-съдовата област. Вярно ли е това?

- Вярно е това, че използваме виаграта в сърдечната хирургия за следоперативно лечение, за разширение на малките капилярни съдове на белия дроб и по този начин това помага на пациента.

- Значи не убива сърцето на българския мъж, а на против - лекува го?

- Не може да се каже така. Има определени показания, при които виаграта помага и лекува, но в други случаи - не. Ако предварително има увреждане по коронарните съдове на сърцето, има стеснение, това може да причини

венции и май всичко приключи до там?

- Нямам много информация какво става с това отделение, защото то е частно. Направено е от частен инвеститор, който няма нищо общо със здравеопазването. Поради факта, че трябва да се помогне на града, аз съм изпратил мои сътрудници, които работят в него. И в момента мой сътрудник идвава всеки петък тук и извършва съответните интервенции. Отделението работи със Здравната каса.

- Професор Начев, мечтата Ви е била да станете боклукация. Как тази мечта стигна до кардиохирургията?

- Мечтата ми е свързана с любовта ми към конете. Преди години сметта тук се събираще с каруци, а каруците се караха от коне. Моята любов /една от моите любови/ и досега си остават конете. Исках да стана боклукация, за да карам кон.

- А лекарската професия от баща Ви ли Ви е страсть? Всемествен факт е, че той е бил един добър лекар тук.

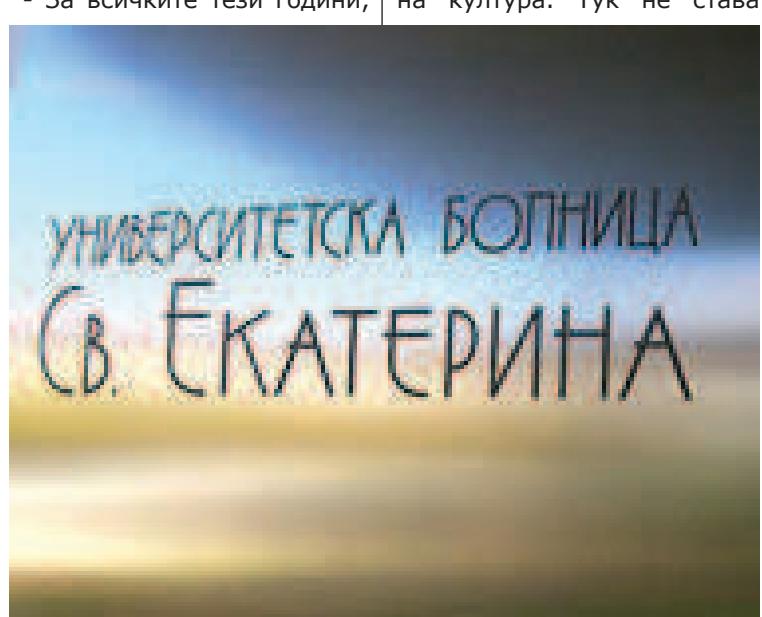
- Баща ми беше хирург. Така или иначе, бях решил да се занимавам с медицина, да продължа да уча в областта на медицината, след като завърших тук математическа паралелка. Баща ми не ме е разубеждавал, но не ме е и подтиквал. Той още тогава виждаше, че ситуацията в областта на медицината и здравеопазването не е благоприятна, защото и по онова време не се отделяха достатъчно средства, нямащи дори възможности за развитие на лекарите, но винаги е вярвал, че нещата ще се подобрят. Докато учех, имах прякор - викахам Докторът. Казах си, че някак не стои добре, не върви визитата ми да изглежда "инженер Начев, тири Докторът" и така останах... в медицината.

- И този ученически прякор се превърна в официално обръщение...?

- Да. Така стана. Вече няма прякор.

- Знам, че сте черковен човек. В този смисъл, кога Онзи Отгоре помага на медицината и на лекарите или винаги решава Той?

- Абсолютно винаги решава Той. Това, което не върши медицината, се намира в неговите ръце.

в които оперирам сърца, са повече от 11 хиляди.

- А как разбирате кое сърце е на добър човек и кое на лош?

- По сърцето не може да се разбере. Сърцата на всички хора са еднакви, както и цветът на кръвта на хората е еднакъв, независимо от пол, раса, образование, произход.

- Защо в последно време водим класацията в Европа по сърдечно-съдови заболявания? Това въпрос на лоша здравна култура ли е, на лоша превенция ли е или е невярно като статистика?

- За съжаление, тази статистика е вярна и това не е нещо, което е станало от вчера, за ден. Това е резултат от натрупване през годините на много негативни фактори, първият от които е нездравословният начин на живот. Това включва липса на движение, неоправдана преумора, стресова ситуация, изключително лошо хранене с много сол, подправки, тълсти меса, ниска здравна култура, което води след себе си неизследване на здравословното състояние. Води до некоригиране на високо кръвно налягане, несвое временно лечение на някои странични заболявания, като диабет. Всичко това се натрупва и се проявява с различни по рода си сърдечно-съдови заболявания. В края на краищата около 66% от смъртността в България е в резултат на сърдечно-съдови заболявания.

- Всичко това, проф. Начев, е само заради факта, че повечето българи ня-

дума само за пари, защото богатият също има такава лоша здравна култура. Тук има друго: то е, че богатите хора имат по-голяма възможност за пътуване в чужбина, за да се срещат с хора с висока здравна култура, за да изпитат удоволствията от живота по-дълго време, а парите предполагат изпитване на удоволствие от живота. Това дава възможност на тези богати хора постепенно и полека да променят начина си на живот, манталитета си и да започнат да обръщат внимание на здравето си.

Проф. д-р Генчо Начев е роден на 9.XI.1951 г. в Казанлък. Потомствен хирург.

Дядо му по майчина линия - Генчо Хаджиценев, е бил адютант на 4-та дружина в 23-ти пехотен Шипченски полк.

Проф. Начев завърши Медицинската академия - София през 1975 г. Кариерата си започва в хирургията на Окръжна болница - Стара Загора, след това е във Военна болница - Пловдив и в Клиниката по сърдечносъдова хирургия в МА - София.

Бил е зам.-директор и директор на НЗОК. От 2000 г. завежда Катедрата по сърдечносъдова хирургия на МУ - София. От 2006 г. ръководи СБАЛСЗ „Св. Екатерина“. Създава Клиника по кардиохирургия към УМБАЛ „Св. Георги“ - Пловдив, през 2002 г. и Клиника по кардиохирургия към МБАЛ „Св. Марина“ във Варна през 2005 г.

Специализирал е в Меката на кардиохирургията в Хюстън, при проф. Дебейки. Награден е с най-високото отличие - орден „Стара планина“. Има над 250 публикации, 4 учебника и монография. Съавтор е на книгата „Историята на 23-ти пехотен Шипченски полк“. Развива благотворителност, но отказва да говори за това, защото истинското добро не търси гласност.

Обича Казанлък и използва всяка възможност да се връща в родния дом. Член е на УС на Фондация „Българска роза“. Естет - в работата и в живота. Спортува. И пуши.

Този навик обяснява с философското: "Сумата от всички пороци е константа!"

- ... докато бедният е по-обречен...

- Бедният е обречен, защото той не може да си позволи храните, които трябва да има: повече зеленчуци, повече плодове, фини меса, повече риба. Всичко това има

приоритет. Второто е, че в България се отделят най-малко средства за здравеопазване в цяла Европа на глава от населението. Най-ниският процент от БВП на България е за здравеопазване, пак сравнено с остан-

ни запушване и инфаркт.

- Имате ли информация какво става с казанлъшкото отделение по инвалидна кардиохирургия? Преди 4 години тук се направиха няколко интер-

Продължение от стр. 6

Проф. Генчо Начев:

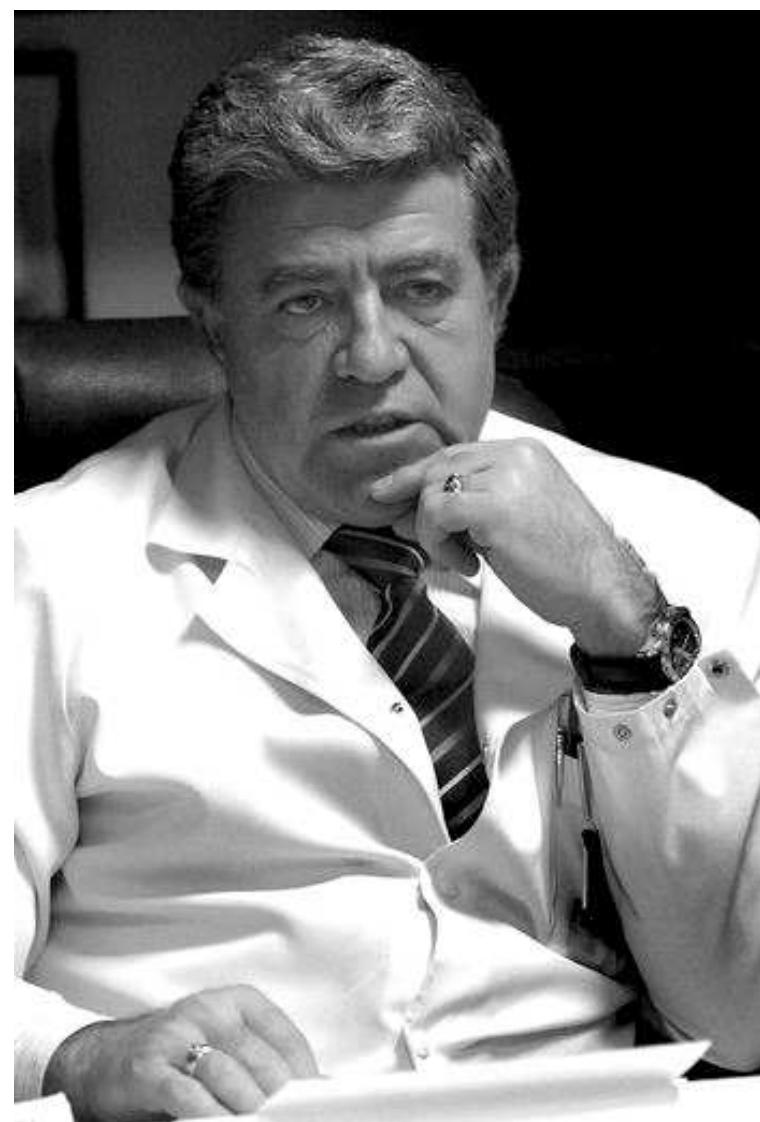
ПРАВЕНЕТО НА ДОБРО ПАЗИ ОТ БОЛЕСТИ И НЕЩАСТИЯ

- Кога хора като Вас се уповават на Него?

- Професията ми е дала хиляди доказателства, че ние сме пионки, оръдие в ръцете на някаква по-висша сила. Дали е Бог, дали е нещо друго, не коментирам.

- Значи чудеса стават?

- Абсолютно!

- А имате ли голямо Чудо в професията си?

- Непрекъснато се случват някакви чудеса. В повечето случаи са положителни. Само преди месец оперирах пациент, който по всички правила трябаше да умре. Но той оживя. Както казват някои, въпреки всички намеси на докторите, той оживя и сега е добре. Наложи се да му слагаме изкуствено сърце - помпа, с отворен гръден кош, излезе с показатели, несъвместими с нормалния живот, но той се оправи. Пациентът бе на 67 години. Така че, ето ви един пример за това, че винаги онзи Там, не ние.

- Байпасът - това ли е панацеята за болното сърце?

- Няма панацея в медицината! Няма лекарство, което да лекува всичко. За всеки начин на лечение има определени показания и в зависимост от това какви са те, се прилага едно или друго лечение. Байпасът е един от методите за лечение на исхемичната болест на сърцето. Исхемичната болест на

сърцето е заболяване, което се лекува от няколко специалности и затова Европейската асоциация по гръден и сърдечно-съдова хирургия и Европейското дружество по кардиология се събраха, избраха една комисия и издаха едно ръководство, което казва, че исхемичната болест на сърцето трябва да се ле-

не винаги казва всичко. Разбира се, има и много добросъвестни кардиолози, които насочват пациента точно там, където трябва, според показанията им. И според това ръководство. Но, за съжаление, контролът върху тези неща е непълноценен в България, все още. А той трябва да се извърши веднъж от Здравната каса, защото в алгоритъма на клиничните пътеки това нещо е заложено. И втори път от Министерство на здравеопазването.

- Три пъти вече Ви канят за министър на здравеопазването и Вие три пъти отказвате. Защо?

- Първо: всички покани са били неформални, тоест не са официализирани, а в приятелски разговор. Второ: на всички съм казвал, преди да ме поканят, че здравеопазването не е приоритет в България. И да слезе някой с ореол на главата, не може да го оправи, защото няма желание да се оправи. За да остане някой министър в историята, той трябва да проведе мероприятия, които няма да бъдат добре приети в началото нито от съсловието, нито от пациентите. А, всъщност, в рамките на 6 месеца ще се разбере, че става много по-добре: както за пациентите, така и за съсловието. Но това са непопулярни мерки, но някой трябва да ги извърши! Второто, което е, когато някой става министър, трябва да знае каква програма ще се изпълнява от съответната партия и той самият да има програма, а не политическата партия пише една програма, която след това никой не изпълнява. Тя е такава, че може да накара гласоподавателите да гласуват за тази партия, но не е реалистична за изпълнение. Програма е тогава, когато се казва: в първите два или три месеца ще направи това, това и това. Финансовата обезпеченост на това, което предлагаме, с тези и тези средства, тоест да има конкретика. Хората обичат да им се говори конкретно. Тогава може да се изпълнява. И тъй като това е трудно нещо, то всеки пуска разни програми, в които се обещава да се свали сълнцето на земята, раят да бъде тук и т.н. А това е неизпълнимо. Хората се лъжат, гласуват и накрая недоволстват. Другото, което трябва да се направи, е, че ако се прави политическа програма, трябва още преди изборите да се каже: ако спечелим властта, този ще е министър на здравето, другият - на финансите, те са запознати с програмата ни и ще трябва да я изпълняват от първия ден. И понеже това не може да стане, а хаосът, който съществува, е удобен на много хора, нищо, че народът иска да се променят нещата, не се и променя нищо.

- Вие сте и член на УС на Фондация "Българска роза". Тази година Общината Казанлък предпочете да не общува с фондацията, която години наред организираше съвместно с нея Празника на розата. Имаше и малко по-хард действия от страна на общинското ръководство спрямо фондацията, казаха се силни думи... Обиди ли Ви това отношение?

- Първо, трябва да ви кажа, че аз не съм човек, който много лесно се обижда. Не ми беше обаче приятно, че зад гърба на фондацията се извършиха някои действия, които не са характерни за интелигентни хора, меко казано. Веднага трябва да кажа, че след всичко, преди няколко седмици имах възможността да се срещна с кметицата госпожа Стоянова. И госпожа Стоянова показа, че доста емоции са надделяли в онзи момент, имала е амбицията да покаже някои неща, което не е лошо. Аз го приемам, мисля, че е хубаво човек да бъде амбициозен. И съм склонен да оправдая, пак казвам, липсата на интелигентен подход. А начинът на действия спрямо фондацията показваше, че няма интелигентен подход. В края на краишата ние сме разумни хора. Специално аз никога не съм имал някакъв материален интерес от тази фондация, а напротив. Гледал съм да давам, да помогам. А и идеята на тази фондация беше да работи в полза на обществото: дали това ще е в полза на развитието на розопроизводството или ще е

ще насрочи ново Общо отчетно-изборно събрание, на което да се избере нов УС, да се поставят целите на фондацията, ясно и прагматично, залегнали в Устава на фондацията, да се каже ясно с какви средства ще се изпълняват съответните цели. Разбира се, госпожа Стоянова, като кмет на общината, е и по право член на УС на "Българска роза", тя ще присъства. От проведенятия между нас двамата преди няколко седмици разговор, аз имам уверенето и моето лично усещане е, че ще можем да работим заедно с Общината. В края на краишата, ако се подходи разумно, фондацията може да е полезна - основно и за работата и дейността на Общината.

- Още ли вярвате в поличбата, че правеното на добро пази от болести и нещастия?

- Разбира се.

- Това от личен опит ли е или е вътрешно усещане?

- Въпрос на много логика е. Когато правиш доброта, изпитваш удоволствие. То е за теб, не за този, на когото го правиш, защото той винаги се чувства неудобно, задължен. Удоволствието, щастието, радостта от правенето на добро е за теб. Когато подаяваш на някого нещо, удоволствието е твое, защото правиш подарък и радваш някого. То не е за този, който получава подаръка. Когато се прави добро, това е акумулиране на голямо количество позитивна енергия. А позитивната енергия води до здраве и добро самочувствие. Даващият е

Отвъд огледалото - проф. Начев за Начев и медицината:

Съдбата май винаги ми е помогала. С професията, със семейството, с приятелите.

Няма панацея в медицината!

Най-голямото ми удовлетворение е, че създадох школа в кардиохирургията. Утре да спра да опират, няма да се усети, никой няма да разбере.

В медицината е престъпление да криеш наученото!

Лекар, който не следи новото и не се учи от най-добрите, е загубен.

В медицината смъртта не може да се избегне, но най-важното тогава е аз да нямам претенции към себе си.

Светът се крепи на реда.

Важното е да знаеш какво можеш да промениш. Парите са средство, не могат да бъдат самоцел.

Обичам простите неща - например, да легна на тревата и да чувам какво говори земята. Който не го е изпитал, той не може да разбере.

Реши ли Господ човекът да живее, никой не може да попречи.

Не съм по позите. Човек трябва да е освободен, непресторен, другото е заблуда - главно за него.

конкретна кауза или подпомагане на талантливи деца, във всички случаи ще са все действия в полза на хората, на обществото на Казанлък. Друг е въпросът, че и фондацията сигурно не е изпълнявала всички задачи и функции, които са й делегирани. И затова сега предстои УС на фондацията, който пък

щастлив човек и положителната енергия е щитът му.

- На финала - личен въпрос: здраво ли е Вашето сърце?

- Относително.

- Ако някой го отвори, какво ще намери вътре?

- Дано само не разбера.

Деляна Бобева

Мечтата!

Веден от най-горещите дни на лято 2012-то, на 18-ти август, в присъствието на най-близки роднини и куп приятели, се венчаха Пламена Ненова Бонева и Георги Иванов Чакръччиев. Бракосъчетанието се извърши в тихата прохлада на Крънското ханче, с изящна софра. На практика то е съюз между красива арсеналка, гордо „Тайно оръжие“ и доскорешен член на колективата на „Арсенал“.

За младоженеца Георги, доскоро част от състава на цех 400 в Завод 1, венчавката бе двойна радост, защото, освен красива и работна булка, вече е щастлив бъдещ татко, който по Коледа ще се радва на първа рожба.

На венчавката булката Пламена, която е зам.-ръководител на отдел „Икономически“ на Завод 2, цех 150, грееше, освен в изящна премяна, и в целия чар на бъдещото майчинство.

И тъй като, откъдето и да се погледне, щастливото събитие е все на берекет, то със сигурност младоженците няма да се отърват от благини и богатства. Което ще рече, че - що е време пред тях, на хаир ще е!

Дай, Боже, всекиму любов и щастие!

БОЖЕСТВЕНАТА САРА БЕРНАР

Моята слава вбесяваше враговете ми и досаждаше на приятелите ми.

Все пак! „Никога не ще се спра..., за да не умра!“ - казвала Сара Бернар, когато била вече стара, с протеза, с атаки на треска, с болни бъбреки и главоболие. На възглавницата, върху която някога се разпилвали буйните й коси, било избродирано „Все пак!“

Тя била пленилена. Очите й големи, сини, ясни и лъчести, косата й - буйна и червеникова. На сцената била винаги пъстроцветна и ярка, а в живота - винаги в бяло - атлас, коприна или дантела, пристегната с прочутите си златни колани. Грацията и страстната и натура я превръщат в най-прочутата актриса и една от най-магнетичните личности на своето време. Позирала на много от най-модните художници. Алфонс Муха прави няколко от най-известните си картини в стил ар нуво, вдъхновен от нея.

До последните си дни имала звучен и красив глас, наречали го „златен“. Едисон записва този глас с току-що изобретения от него фонограф.

Петят към сцената. Сара Бернар била човек на неукротимата жизнена енергия и на изумителната воля. В детството й това дразнело майка й и затова опърничавата Сара била изпратена в манастир.

Случайност отвежда Сара-Мари-Анриет Розин Бернар до голямата сцена. Майка й и нейните покровители решили тя да стане актриса, тъй като това бил един от най-лесните начини хубавите жени да си намерят богати опекуни. Сценичната кариера на Сара започва през 1862 година, докато учела в „Комеди Франсез“. Заради избухливия си нрав, обаче, престоят й не продължил дълго. Освен това, не виждали в нея кой знае какъв талант. Разочарована, Сара опитала да се самоубие...

Любовта и бракът. През същата година става куртизанка. Отказала да се омъжи за избрания от майка й кан-

дидат и избягала в Брюксел. Тук тя преживява първата си любов - с принц Анри де Лин, който й забранявал да бъде актриса, а семейството му му забранявало да се ожени за нея. През 1864 г. Сара ражда единственото си дете - Морис

Съдбоносната 1886-та. 42-годишната актриса претърпява тежка злополука, докато играе в Рио де Жанейро, и наранява непоправимо дясното си коляно. По-късно целият й крак е ампутиран поради гангrena. Въпре-

ска“, след като я гледа в коронарата и роля в писета на В. Сарду „Тоска“. Когато тя изиграва дона Сола в „Ернани“, Виктор Юго й подарява диамант, който тя винаги носела на шията си. „Аз съм във Вашите крака“ - писал й той.

Бернар. Когато синът й пораснал, пет пъти се бил на дуел заради осъкърблението по адрес на майка си.

През 1882 година в Лондон тя се жени за своя „гръцки бог“ - дипломатът Аристидес Дамала. Това е единственият й брак, продължил само няколко месеца. Той се хвалил с изневерите си и с удоволствие унижавал Сара на обществени места. Починал на 34 години от злоупотреба с наркотици.

Сара имала връзка и с Едуард VII, принц на Уелс. Според слухове, тя имала връзка и с други европейски монарси, които я засипвали със скъпи подаръци.

Домът на Сара Бернар бил център за знаменитости: Емил Зола, Луи Пастъор, Шарл Гуно, Оскар Уайлд, Жорж Клемансо и много други.

ки трудностите с протезата, Сара Бернар продължава актьорската си кариера и успява все така да омагьосва публиката.

Триумфът. След като се снима в нямото кино в 8 игрални и 2 биографични филма, Сара Бернар играе в „Атали“, „Кин“, „Федра“, „Медея“, „Дамата с камелиите“, „Рюи Блас“, „Отело“ и много, много други. Сама гради публичния си образ, използва всяка технологична новост. Кариерата й включва собствени театри и управление на всичките й театрални продукции. Става известна по сцените на Америка и Европа. Най-известната актриса на XIX век.

Бернар била толкова велика, че О. Уайлд пише своята „Саломе“ първо на френски език специално за нея, а Пучини пише операта си „То-

легендарната френска актриса от еврейски произход Сара Бернар е родена през 1844 г. в Париж, дете на неизвестен баща и майка куртизанка. Създада над 170 блескави роли, гастролира в Европа и Америка. Тя е първата жена, дръзнала да играе мъжки роли / Хамлет/, наричали я Дон Жуан в пола. С изумително експресивните си роли революционизира мястото на жените в класическия театър. Първа от големите театрални актриси се снима в киното. Най-фотографираната жена в света, лице на множество реклами.

По време на двете войни превръща дома си в болница за ранени. С Карузо изнасят благотворителни концерти в полза на войниците.

Изключителната и популярност на актриса и театрален предприемач създава модела на днешните холивудски звезди.

Умира на 79 години през 1923-та. На погребението й в Пер Лашез идват толкова много хора, че движението в Париж е парализирано. Наречена от Оскар Уайлд „Божествената Сара“, тя остава безспорната кралица на френската романтична и класическа трагедия.

Славата на актрисата шеметно растяла. Хиляди зрители се прекланяли пред таланта й. В Русия при най-голям студ по цели нощи се образували огромни опашки. В Америка екзализирана почитателка разрязала ръката си, натопила едно перо от шапката си в кръвта и я поднесла на актрисата за автограф. Почти всеки ден великанка Бернар получавала по 16 кошници с цветя.

Великолепен дар, подвижен ум, виртуозна техника - Сара Бернар имала повече от половин век на сцената... Тя цяла изгаряла в изкуството.

Удостоили я с титлата Кава-

Сара Бернар

лер на Ордена на честта и със звезда на Алеята на славата.

Експресивната Сара.

Тъй като лекарите й предредкли, че скоро ще умре, за да преодолее страхът от смъртта, тя често спяла в ковчег, със скърстени ръце. Казвала, че това и помага да разбере по-добре трагичните роли.

Сара била единствената, която се престрашила да се качи на балона на въздушоплавателя Жерар. Девет пъти прекосила океана.

Когато напуснала манастира, 18-годишна, в свитата й имало 4 кози с 4 козлета, едно мършаво куче, едно коте, един кафез с птички и една костенурка. Страстта й към животните останала до края на живота й. По-късно тя странствала, придружена от кръвожаден антураж - крокодили, хамелеони, влечуги, леопарди, пантери, лъвчета, мечки, маймуни...

Веднъж си купила боа, която, за да бъде укротена в парахода, трябвало да изяде цяла свиня. Друг път желала да й бъде присадена истинска опашка от тигър, но приятелите й успели да разубедят лекаря, съгласил се на безумната операция.

Актриса - до края. Когато била на 78, започнала снимки за филма „Гладиатор“. Заради не се преуморява, снимали в дома й. Прожектори, картонени декори, блестящи очи... Последната борба на един много силен дух в едно немощно вече тяло.

„Нашият истински живот е там, където всеки ден е сражение.“ - пишала в своята изповед Сара Бернар. Тя имала предвид театралната сцена.

Мария Рашкова

За връзка с редакторите на „Трибуна Арсенал“:
Деляна Бобева: 0882 98 70 13, e-mail: didab@abv.bg
Диана Рамналиева: 0882 98 70 14, e-mail: diana_ramnaliева@abv.bg
Мария Рашкова: 0882 98 70 12; Първолета Петкова: 5 74 55

arsenal®